

BÜRKÜT

www.burkutdergisi.com

Türk Dünyası Dergisi

Değerlendirme Makalesi

BÜRKÜT

Makale Geliş Tarihi: 01.06.2024

Journal of Turkish World

Makale Kabul Tarihi: 10.06.2024

Arguz, B. ve Bilbey, S. (2024). Suat Urgan'ın iki eseri üzerine. *Bürküt Türk Dünyası Dergisi*, 3(1), 103-112.
<https://doi.org/10.....>

SUAT UNGAN'IN İKİ ESERİ ÜZERİNE

Yüksek Lisans Öğrencisi Bahar ARGUZ

Bursa Uludağ Üniversitesi baharguuz@gmail.com ORCID

Yüksek Lisans Öğrencisi Simge BİLBEY

Bursa Uludağ Üniversitesi simgebilbey00@gmail.com ORCID

Öz

Okumak ve yazmak bir kültüre hizmet etmenin en etkili yoludur. Bir toplumun güçlenmesi için okuma alışkanlığı edinmesi ayrıca bu alışkanlığını da geliştirmesi gerekmektedir. Geçmiş ve bugün arasında köprü olabilen kitaplar, bir milletin geçmişini öğrenerek geleceğini inşa etmesinde etkili olmanın yanı sıra kendi dilini de geliştirmesini sağlar. Çok okuyan ve okuduklarından öğrendiklerini de çok yazarak anlatmaya çalışan Suat UNGAN, okuyucusu ile genellikle gazetelerin köşe yazılarında buluşmaktadır. Makaleler, kısa denemeler hâlinde yayımladığı yazılarını kitap hâline getirerek daha geniş kitlelere ulaşmayı amaçlamıştır. Bu çalışmada daha önce yazdığı yazıları toplayıp bir araya getirdiği kitaplardan olup 2015 yılında ilk baskısı yapılan ve daha önce herhangi bir tanıtım yazısının yapılmadığı *Türkçenin Türklerden Çektikleri* ile 2023 yılında çıkan *Çapraz Bakış* adlı iki eser incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türk dili, Türkçe, dil öğretimi, Suat Urgan.

ON TWO WORKS BY SUAT UNGAN

Abstract

Reading and writing is the most effective way to serve a culture. For a society to become stronger, it needs to acquire the habit of reading and develop this habit. Books, which can be a bridge between the past and the present, enable a nation to develop its own language as well as being effective in knowing its past and building its future. Suat UNGAN, who reads a lot and tries to explain what he has learned from what he has read by writing a lot, usually meets his readers in the columns of newspapers, but later he aimed to reach a wider audience by turning these writings into books. In this study, two of the books that he wrote before and then collected these writings and brought them together, the first edition of which was published in 2015 and for which no introductory article had been written before, and the two works titled *What Turkish Suffered from the Turks* and *Cross View* published in 2023, were examined.

Keywords: Turkish language, Turkish, language teaching, Suat Urgan.

Bürküt Türk Dünyası Dergisi, 3(1), 2024, 103-112, TÜRKİYE

Giriş

Dil, o dili kullananlar arasında duygusal bağı kuvvetlendirirken o dili kullanmayanları da ötekileştirir (Ungan, 2015, s. 16). Çünkü birlikte yaşayışın ve inanın doğal bir ürünü olan bu dil; konuşulduğu coğrafyalarda insanları bir halıyı, kilimi oluşturan iplikler gibi birbirine bağlama görevi üstlenir (Alyılmaz, 2023b, s. 1).

İnsan toplulukları, tarih boyunca siyasi, sosyal, ekonomik vb. birçok farklı etkenin vesilesiyle birbirleriyle ilişki hâlinde olmuşlar; bu ilişkinin neticesi olarak da birbirlerinin dilinden etkilenmişlerdir (Korkmaz, 2023, s. 419). Bu sebeple de uzun süre konargöçer yaşam tarzını benimseyen Türkler, kendi alfabelerini oluşturuncaya dek yaşadıkları Orta Asya coğrafyasında var olan diğer dilleri ve alfabeleri, kendilerini ifade etmek için kullanmışlardır (Alyılmaz, 2023a, s. 2-3).

Dil, aslında insanın kendi soyundan olanlarla ve olmayanlarla gerekli gördüğü her alanda iletişim kurmak için kullanmasını öğrenmek ve bilmek zorunda olduğu bir araçtır. Bu aracın kime, ne zaman, nerede, nasıl ve niçin kullanılacağını bilmek de farkındalık gerektirir (Alyılmaz, 2023, s. 74). Bu farkındalığa bağlı olarak dillerini oluşturan Türkler, kimi zaman dillerini çekinmeden her alanda kullansalar da kimi zaman da ikinci dil pozisyonuna getirip Türkçe yazmanın utanç kaynağı olduğunu söylemişlerdir (Ungan, 2015, s. 70). Suat UNGAN'ın incelenecek olan eserlerinde de Türkçeye karşı farkındalığın zaman içerisinde yaşadığı değişimlere değinmektedir.

Prof. Dr. Suat UNGAN'ın Öz Geçmişi

Suat UNGAN 1969 yılında Erzurum'da dünyaya gelir. 1990 yılında girdiği Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü'nden 1994'te mezun olur. 1994-2002 yıllarında aynı bölümde araştırma görevlisi ünvanı ile görev yapar. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde başladığı yüksek lisans eğitimini 1996 yılında; doktora eğitimini ise 2003 yılında tamamlayan UNGAN, 2003 yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Bölümü'nde yardımcı doçent; 2010 yılında Türkçe Eğitimi alanında doçent, 2015 yılında da profesör olur. 2010-2018 yılları arasında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitim Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapar. 2018 yılından itibaren de Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. UNGAN'ın yazmış olduğu birçok eser bulunmaktadır. Bunların adları şöyledir: *Kültür Penceresinden*, *Çocuk Edebiyatında Türler*, *İşlevsel Yönleriyle Ninniler*, *Yazılı Anlatım El Kitabı*, *Kültürün İzinde*. *Türkçenin Türklerden Çektikleri*, *Çapraz Bakış*.

Foto 1: Prof. Dr. Suat UNGAN'ın bir konferans sırasında çekilmiş görüntüsü
(<https://www.trabzon.edu.tr/Haber/1620/milli-birlik-ve-beraberlik-dil-siz-olamaz>)

Türkçenin Türklerden Çektikleri

İlk baskısının Pegem Akademi Yayınları'ndan 2015 yılında yapıldığı, 2023 yılında ise 9. baskısının çıktığı *Türkçenin Türklerden Çektikleri* eserinin adı, yazarın ifadesine göre insanların “Türkçe de dil mi ya!” söylemini dile getirmemeleri ve onlarda dil ve kültür bilincini geliştirmek adına düzenlenen *Türkçenin Türklerden Çektikleri* başlıklı seri konferanslardan gelmektedir. Yazar, bu başlığın dikkat çektiğini ve daha ilgiyle dinlendiği görünce bu kitaba da aynı ismi vermeyi uygun görmüştür.

Eser, içeriklerinin farklı olmasına rağmen genel olarak dil ile ilgili daha önce yazılmış olan yazıların bir araya getirilmesiyle oluşturulmuştur. “Dil Politikaları Bağlamında II. Abdülhamit ve Türkçe” ve “Türklerin Türklerden Çektikleri” başlıkları altında iki bölümden oluşan kitapta, Türk dilinin sorunları kısa denemelerle ele alınmıştır. Toplamda 40 kısa denemenin yer aldığı bu eser, Türkçenin var olma mücadelesi verirken bir yandan da çoğu zaman yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığından bahsetmektedir.

• **Kitabın Kapağı**

Foto 2: *Türkçenin Türklerden Çektikleri* adlı kitabın kapak görüntüsü

• **Kitabın İçeriği**

Eserde, Türklerin savaşçı bir toplum olması sebebiyle ellerinin kalem değil de kılıç tutan bireyler olmasının, Türkçenin yazı dili olarak gelişmesini yavaşlattığından bahsedilmiştir. Ayrıca etnik kimliğin oluşmasının ve toplumların ulusallaşmasının asıl unsuru olan dilin, kültürün yardımıyla geniş kelime dağarcığına ulaşırken bir yandan da din ile mücadeleye giriştiğinden söz edilmiştir. Aslında dilin gelişmesinde dinin dinamik bir rol oynamasının yanında bir milletin ulusallaşmasında en etkili unsur olan dile de ayak bağı olduğu dile getirilmiştir.

Eski Türkçe Dönemi'nde Türkçe, 23.000 kavram işaretiyle sahipken (Alyılmaz, 2004, s. 704) 19. yüzyıl başlarında yüz binlere bile varamamış olmasını Türkçenin Arapçanın gölgesinde kalmasına bağlayan UNGAN (2015), kitabın arka kapağında yer alan yazıyla da bu durumu şöyle anlamıştır:

Türkçe; 11. yüzyılda Almanca, Fransızca ve İngilizceden söz varlığı açısından daha iyi durumda iken 1900'lerin başında Almanca beş yüz bin kelime bir söz varlığına sahip olmuş, Fransızca dünya dili olma vasfını elde etmiş, İngilizce ise dünya dili olmanın alt yapısını oluşturmuştu. Türkçe ise yıllarca Arapça ve Farsçanın etkisi altında kaldığı için yaklaşık yirmi bin kelime bir söz varlığı oluşturabilmişti. 1935 yılında Atatürk, Türkçenin incelenip kurallarının tespit edilene kadar dil bilgisi konularının liselerden kaldırılmasını istemişti. O yıllarda okullarda Nedim, Baki, Fuzuli gibi şairler okutulurken Türkçe dil bilgisi kurallarını anlatan konular işlenmemekteydi. Çünkü o dönemde lise öğrencilerine Türkçemizin kurallarını öğretecek mahiyette bir dil bilgisi kitabına sahip değildik. Hâlbuki o döneme kadar Arapça ve Farsçanın kurallarını anlatan yüzlerce kitap yazmış, çeviriler yapmıştık.

UNGAN, Türkçenin dünyada en çok konuşulan yedinci dil olmasına rağmen sözcük dağarcığının bu kadar düşük olmasının sebebinin Türklerin kendi diline ve kültürüne sahip

çıkmasından ve dilin zenginliklerini ortaya koyacak bir çalışmalarının bulunmamasından kaynaklandığı da dile getirmiştir.

Dilin varlığının sürmesi ve dağarcığının artması için sanatın, edebiyatın, bilimin, eğitimin, dinin, duanın kısacası her şeyin Türkçe olması gerektiğini söyleyen UNGAN, bu kitabı yazarak Türklerin kendi dillerine olumlu bir tavırda yaklaşmasının doğru olacağını ve bir daha “Türkçe de dil mi ya!” gibi bir söylemde bulunmamalarını söylemiştir.

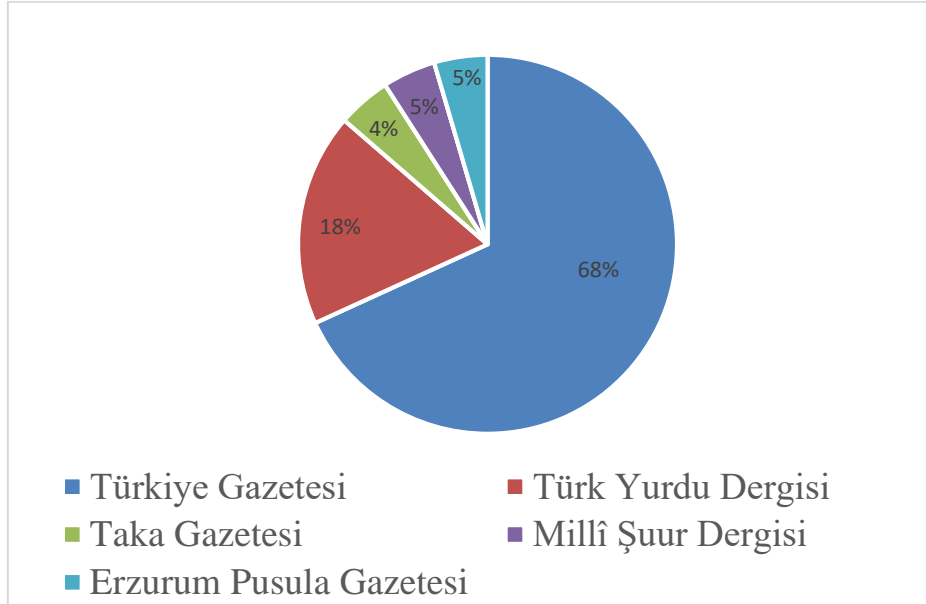
2015 yılında yayıma çıkan kitabın bu zamana kadar tanıtımının yapılmamış olmasına rağmen kendine geniş bir okuyucu kitlesi bulmuş, popülerlik kazanmış ve 9. baskısı da yapılmıştır. Türkçe okuyan, yazan, konuşan herkesin kütüphanesinde bulunması gereken bir kitap olan *Türkçenin Türklerden Çektikleri*, Türk dilinin güzelliklerini göstermesi, önemini anlatması ve Türk dilinin yaşadığı sorunları hem kısa kısa hem de açık bir şekilde gözler önüne sermesi açısından çok önemli ve değerlidir. Yine bu sebeplerle eser, daha nice baskıları da görecektir.

Çapraz Bakış

Okuma alışkanlığı kazanmak için en etkili yollardan biri olan gazeteler aynı zamanda bir iletişim aracıdır. Türkiye’deki bazı gazeteler Türk milletinin zihinsel, kültürel ve siyasi dünyasını şekillendirmesinde ve geliştirmesinde etkili olmuşlardır (Ungan, 2023, s. 83).

Suat UNGAN’ın 2023 yılında Pegem Kültür Yayınları aracılığıyla yayımlanan *Çapraz Bakış* adlı kitabı, birbirinden farklı konuları ele aldığı yazılarını bir araya getirdiği bir eserdir. 153 sayfa olan bu kitap, yirmi iki ayrı makaleden oluşmaktadır. Burada yer alan yazılarının bir kısmını *Türkiye Gazetesi*’nin “Geniş Açık ve Tartışma” bölümünde ve *Türk Yurdu Dergisi*’nde yayımlamıştır.

Ele alınan *Çapraz Bakış* adlı kitaptaki makalelerin yayımlandığı gazete ve dergilerin sınıflandırılması Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1: *Çapraz Bakış* adlı eserde yer alan yazıların yayımlandığı dergi ve gazetelerin pasta grafiği

• Kitabın Kapağı

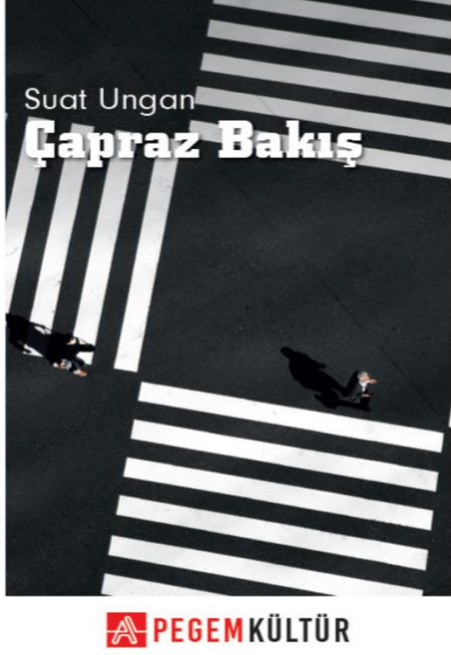

Foto 3: Çapraz Bakış adlı kitabın kapak görüntüsü

• Kitabın İçeriği

Ele aldığı konuları sosyolojik tespitleriyle ortaya koyan yazar, geçmişten günümüze kadar birçok sorunu gündeme getirerek okuyucuya onlar üzerinde düşünme fırsatı sağlar. Dil, kültür, tarih, edebiyat gibi pek çok konuyu farklı açılardan ele almış, örnekleriyle zenginleştirmiştir.

Dil, ait olduğu milletin tarihini, kültürünü, yaşayış ve inanışını kelimelerinde, cümlelerinde ve edebiyatında taşımaktadır (Alyılmaz, 2018, s. 2460). Bir milleti tanımak için o milletin dilinde hangi kelimeler olduğunu ve bu kelimelerin kökenini araştırmak etkili bir yoldur. “Dayılık Yapmak Nereden Geliyor?”, “Sarı Çizmeli Mehmet Ağalar Artıyor?”, “Acem Palavrası” adlı yazılarında kelimelerin kökeni araştırıldığında ve Türkçenin diğer diller ile olan ilişkisine değinmesi açısından önemlidir.

Yazar, “21. Yüzyılımızın Sorunu: Beyaz Yakalı Sendromu”, “Sinsi Bir Tehlike: Akran Zorbalığı”, “Fakir Çocuğunun Kitapla İmtihanı”, “İki Cevizle Değerler Eğitimi” başlıklı makalelerinde ağırlıklı olarak gençlerin sorunlarıyla ilgilenmiştir. Okulların sokaktaki eğitim diline kayıtsız kalması öğrencilerin eğitim ve öğretimlerini tamamladıktan sonraki süreçlerinde önlerine çıkan sorunlar karşısında savunmasız olmalarına yol açmaktadır. Bu durum, teorik bilgilere sıkışıp kalan gençlerin gerçek hayata yönelik tecrübe kazanmaktan yoksun bir şekilde en verimli çağlarını heba etmektedir. Bu durumda toplumun düşüncesinin değişmesi ve gençlerin çalışma hayatındaki zorluklarla mücadelesine destek verici yenilikler yapması gerekmektedir.

Okullardaki bir diğer büyük sorun ise akran zorbalığıdır. Öğrencilerin birbirleri üzerindeki olumsuz etkileri çağımızın hastalığı olan akran zorbalığını gitgide yaygınlaştırmaktadır. Akran zorbalığına uğrayan kişilerde sosyal hayata uyumda zorluk yaşama, akademik başarılarında düşüş ve okuldan uzaklaşma görülür. Okullarda yaşanan bu zorbalığın tespitinin yapılması ve engellenmesinde önce ailelere sonra da eğitimcilere ciddi sorumluluk düşmektedir. Eğitimde

öğrenen kadar öğreten de önemlidir. İlköğretimden başlayan bu sorunlar üniversitelere kadar uzanmaktadır.

UNGAN (2023), kitabın “Aydın, Entelektüel, Akademisyen Üçgeni” başlıklı yazısında kişinin akademisyen olmaktan önce bir aydın olması gerektiğini belirtir:

Hiçbir akademisyen; kültüründen, tarihinden, üzerinde yaşamış olduğu toplumun sorunlarından kendisini soyutlayamaz. Dünyadaki bilim insanları insanlığa hizmet için çalışmaktadır. Fakat onları motive eden ana unsur ülkelerini geliştirme, en güzel şekilde onu temsil etme arzusudur. Karşılaştığı olayların sebep sonuç ilişkilerini iyi çözümleyen, fikirlerini ileri sürerken elindeki verilerin doğruluğunu, güncelliğini, insanlığa yararını tahlil eden, doğru bilgiye ulaşmak için tüm çabasını ortaya koyan, bilgi üreten, haktan, adaletten, mazlumdan yana olan kişiler kendi çağlarında birer aydındır. (s. 59)

Akademide çok yönlü çalışmayı destekleyen yazar; bir akademisyenin yalnızca bir alana sıkışıp sadece o alanın çizdiği sınırlar çerçevesinde çalışmalar yapmasının, onun düşünme kabiliyetini sınırlayacağını ifade eder. Çok yönlü çalışabilen ve konulara farklı alanlardan bakabilen bir kişi özgün ve nitelikli çalışmalar ortaya koyar. Bağlantı kurabilme işlevi, aklın en önemli özelliklerindedir. Akademinin en büyük sorunlarından biri olan taklit ise bağlantı kurabilmenin ve özgün içerikler üretebilmenin en büyük düşmanıdır. Akademide taklidin artması farklı düşünen insanların dışlanmasına ve aykırı olarak nitelendirilmesine sebep olur. Toplum içerisinde taklidi en iyi yapan ön plana çıkarılırken birçok alanla uğraşan, çalışmalar ortaya koyan kişiler diğerleri tarafından eleştirilir, ötekileştirilir. Onun ilerlememesini isteyenler tarafından önüne engeller koyulur. Aynı kitap içerisinde yer alan “Taklit Belası” başlıklı yazıda da bu durumu ayrıca ele alır. Bir milletin evlatlarına yapabileceği en büyük iyiliğin, onlara taklitçi olmamaları ve özgüvenli olmalarını öğretmektir (Ungan, 2023, s. 115).

Kitap, genel olarak incelendiğinde buradaki makalelerin içerdiği bilgiler sadece belirli bir kitleyi hedef almamaktadır. Okuyan, okutan, öğrenen, öğreten veya sadece düşünen ve sorgulayan herkes için yazan Suat UNGAN, konuları açık ve anlaşılır bir üslupla ele alarak geniş kitlelerin bilinçlenmesi hususunda önemli bir adım atmaktadır. Bir millet gelişmek ve değişmek istiyorsa öncelikle genç nesillerin sorunlarına kulak vermelidir. Dilini ve kültürünü genç nesillere aktarabilen toplumlar tarih sahnesinden silinme korkusunu yaşamazlar ve onu yok etmek isteyenlere karşı her zaman güçlü olurlar.

Foto 3: Suat UNGAN'ın *Çapraz Bakış* adlı kitabını imzalarken çekilmiş bir görüntüsü

Sonuç ve Öneriler

Geçmişe bakıldığında Türk milleti için gazetelerin ayrı bir önemi olduğu görülmektedir. Bilgi akışı sağlamalarıyla ve okuma alışkanlığını geliştirmeleriyle gazetelerin, mutlaka her kesime hitap eden bir bölümü bulunmaktadır. Gazetede yazma tutkusunu her defasında dile getiren Suat UNGAN; yayımladığı kitaplar, yaptığı akademik ve bilimsel çalışmalar ve katıldığı programlar, sempozyumlar dışında fikirlerini ayrıca gazete yoluyla aktarmayı tercih etmiştir. Çeşitli yerlerde yayımlanan yazılarını bir araya toplayarak kitap olarak çıkardığı *Türkçenin Türklerden Çektikleri* adlı eserini, 2015 yılında yayımlamıştır. Çıktığı tarihten itibaren geniş bir okuyucu kitlesi bulan bu eserde; Türk dilinin yaşadığı sorunlar ve geçirdiği evreler, örnekleriyle birlikte yazarın bakış açısı dâhilinde anlatılmıştır.

Farklı gazete ve dergilerde yayımlanan makalelerini topladığı bir diğer eseri olan *Çapraz Bakış*; içerdiği birçok konuyla, sade ve anlaşılır anlatımıyla okuyan herkesin kendisinden izler bulabileceği bir diğer kitabıdır. Yazar bu kitabındaki yazılarında kimi zaman gözlemediği bir durumdan yola çıkmış kimi zaman da geçmişten verdiği örnekler ile günümüz sorunlarına çözüm yolları aramıştır.

9. baskısının çıktığı ve daha nice baskısının çıkacağı düşünülen *Türkçenin Türklerden Çektikleri* ile olaylara karşılaştırmalı, eleştirel bakış kazandıran *Çapraz Bakış* adlı iki farklı eseri, Türk Dili ve Edebiyatı ve Türkçe Eğitimi Bölümlerinde kaynak kitap olarak okutulmalı; sadece bununla sınırlı kalmayıp her üniversite öğrencisinin ve bu ülkede yaşayan okuma yazma bilen herkes tarafından okunmalıdır.

Kaynaklar

- Alyılmaz, C. (2004). *Eski Türkçenin söz varlığının düz ve ters dizimi*. Kurmay.
- Alyılmaz, C. (2023a). Eski Türkler yabancı dil biliyorlar mıydı? *BEZGEK Yabancılara Türkçe Öğretimi Dergisi*, 2(1), 1-31.
- Alyılmaz, C. (2023b). “Türk”, “Türkçe” ve “Türk Dili” kavram işaretleri üzerine. C. Alyılmaz, O. Er ve İ. Çoban (Ed.). *Türkçe Eğitiminin Güncel Sorunları* (2. baskı) içinde (s. 1-44). TEKE Akademi.
- Alyılmaz, S. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde hedef kitlenin / “öğrenen”in önemi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(4), 2452-2463.
- Alyılmaz, S. (2023). Türkçe öğretiminde hedef kitleyle ilgili yaşanan bazı sorunlar ve çözüm önerileri. C. Alyılmaz, O. Er ve İ. Çoban (Ed.). *Türkçe Eğitiminin Güncel Sorunları* (2. baskı) içinde (s. 73-84). TEKE Akademi.
- Korkmaz, Z. (2023). Türk diline gönül verenler. *Türk Dili Üzerine Araştırmalar III* (2. baskı) içinde (s. 419-428). Türk Dil Kurumu.
- Ungan, S. (2015). *Türkçenin Türklerden çektikleri*. Pegem Akademi.
- Ungan, S. (2023). *Çapraz bakış*. Pegem.

Extended Abstract

Reading and writing is the most effective way to serve a culture. For a society to become stronger, it needs to acquire the habit of reading and develop this habit. Books, which can be a bridge between the past and the present, enable a nation to develop its own language as well as being effective in building its future by learning its past. Suat UNGAN, who reads a lot and tries to explain what he has learned from what he has read by writing a lot, usually met with his readers in the columns of newspapers; then he aimed to reach a wider audience by turning these writings into books. In this study, two of the books that he collected his previous writings and gathered them together, the first edition of which was published in 2015 and for which no introductory article had been written before, and the two works titled *What Turkish Suffered from the Turks and Cross View* published in 2023, were examined.

Suat UNGAN was born in Erzurum in 1969. In 1990, he entered Atatürk University, Kâzım Karabekir Faculty of Education, Department of Turkish Language and Literature Education and graduated in 1994. Between 1994-2002, he worked as a research assistant in the same department. UNGAN, who completed his master's degree at Atatürk University Institute of Social Sciences, Department of Turkish Language and Literature in 1996 and his doctorate in 2003, became an assistant professor at Kütahya Dumlupınar University Faculty of Education, Department of Turkish Language and Literature in 2003, associate professor in the field of Turkish Education in 2010 and professor in 2015. Between 2010-2018, he worked as a faculty member at Karadeniz Technical University Fatih Faculty of Education, Department of Turkish Education. Since 2018, he has been working as a faculty member at Trabzon University Fatih Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Department of Turkish Education. There are many works written by UNGAN. The names of these are as follows: *From the Window of Culture, Species in Children's Literature, Lullabies with Functional Aspects, Written Expression Handbook, On the Trail of Culture, What Turkish Suffered from the Turks, Cross View*.

The name of the work *What Turkish Suffered from the Turks*, the first edition of which was published by Pegem Akademi Publications in 2015 and the 9th edition of which was published in 2023, is, according to the author's statement, the name of the work "Turkish is a language, too!" It comes from the series of conferences titled *What Turkish Suffered from the Turks*, which were organized to prevent them from expressing their language and to develop their language and cultural awareness. When the author saw that this title attracted attention and was listened to with more interest, he deemed it appropriate to give the same name to this book.

Although the contents of the book are different, it is a compilation of the articles written before on language in general. In the book, which consists of two sections under the titles "Abdülhamit II and Turkish in the Context of Language Policies" and "What Turkish Suffered from the Turks", the problems of the Turkish language are discussed in short essays. This work, which includes 40 short essays in total, mentions that while Turkish is struggling to exist, it is often in danger of extinction.

In the work, it is mentioned that since Turks are a warrior society, the fact that they are individuals who hold a sword rather than a pen slows down the development of Turkish as a written language. It is also mentioned that language, which is the main element of the formation of ethnic identity and the nationalization of societies, struggles with religion while reaching a wide vocabulary with the help of culture. In fact, it is stated that religion plays a dynamic role in the development of language, but it also hinders the language, which is the most effective element in the nationalization of a nation.

Suat UNGAN's book titled *Cross View*, published in 2023 through Pegem Kültür Yayınları, is a work that brings together his writings on different subjects. This 153-page book consists of twenty-two separate articles. He published some of his articles in the "Wide Angle and Discussion" section of *Türkiye Newspaper* and *Türk Yurdu Magazine*.

The author, who reveals the issues he addresses with his sociological determinations, brings up many problems from the past to the present and provides the reader with the opportunity to think about them. He has dealt with many issues such as language, culture, history and literature from different angles and enriched them with examples.

When the book is analyzed in general, the information contained in the articles here is not only targeted at a specific audience. Suat UNGAN, who writes for everyone who reads, reads, learns, teaches or just thinks and questions, takes an important step in raising awareness of the masses by addressing the issues in a clear and understandable style. If a nation wants to develop and change, it must first listen to the problems of young generations. Societies that can transfer their language and culture to younger generations do not experience the fear of being erased from the stage of history and are always strong against those who want to destroy them.

His two different works, *What Turkish Suffered from the Turks*, which is in its 9th edition and is thought to be published in many more editions, and *Cross View*, which gives a comparative and critical perspective on the events, should be taught as reference books in the Departments of Turkish Language and Literature and Turkish Education; Not only that, it should be read by every university student and everyone who can read and write living in this country.

